

Зеленянська А.І.

*факультет міжнародної економіки і менеджменту, 3 курс,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — к.е.н., доцент Сущенко О. М.*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Серед великої кількості нововведень, передбачених пенсійною реформою, необхідно виділитизапровадження накопичувальної системи обов'язкового державного пенсійного страхування. Але це відбудеться тільки тоді, коли бюджет Пенсійного фонду стане бездефіцитним — раніше повідомлялося, що дефіцит ПФ Кабмін планує усунути у 2013 року. Також, згідно з проектом реформи, дефіцит у 2012 році мав би складати 2 млрд грн (дефіцит ПФУ за 9 міс. 2012 р. становив 9,7 млрд грн) [1].

Основною причиною усіх проблем є те, що домінуюче місце в пенсійній системі залишається за солідарною системою. Солідарна система працює, коли населення країни росте, але перед суспільством постала проблема: 30 % українців — це пенсіонери, і тільки 33 % — працездатне населення. І ця пропорція постійно зміщується не на користь молоді.

За часткою державних видатків на соціальні потреби у ВВП Україна перебуває на рівні найбільш соціально-орієнтованих країн Європи — Фінляндії, Швеції, Франції, — утім, має незрівнянно нижчу ефективність цих видатків (у 2009 і 2010 роках — 18,2 % і 16,3 % відповідно) [2].

Основна умова виведення пенсійної системи з кризи — перехід до накопичувальних рахунків і системи додаткового недержавного пенсійного забезпечення. Формально, недержавні пенсійні фонди працюють в Україні не перший рік, однак обсяги цього ринку є незначними. За даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання сфери ринків фінансових послуг, на кінець 2011 року активи НПФ становили 1386,9 млн грн, кількість учасників — 594,6 тис. осіб, а розміри пенсійних внесків — 1102,0 млн грн.

Сьогодні в Україні існує низка проблем: по-перше, низький рівень поінформованості про пенсійну реформу; по-друге, низький рівень довіри до системи пенсійного забезпечення.

Згідно з українським законодавством, НПФ не може гарантувати своїм вкладникам навіть мінімального доходу. У

вітчизняних реаліях інфляція за 15—20 років може досягти 100 % і всі заощадження вкладників утратять цінність. Більш того, фонд може спрацювати в збиток. Тоді його учасники отримають навіть менше, ніж вони вклали.

Як показує практика, пенсійними фондами найчастіше цікавиться зовсім не молодь, а ті, кому до пенсії залишилося 5—10 років, так частка клієнтів НПФ у віці від 40 до 55 років становить 38,9 %, ще 14,2 % — люди старше 55 років.

Проте держава не повинна забувати, що запровадження другого рівня призведе до інтенсифікації третього, позитивно вплине і на фондовий ринок, і на економіку країни загалом. Взаємозв'язок простий: гроші НПФ — це довгострокові інвестиції в українську економіку [2]. Прикладом може бути Казахстан, який одним із перших на пострадянському просторі почав пенсійну реформу, зробивши ставку на особисті накопичення.

Отже, для підвищення рівня пенсійного забезпечення необхідно проводити пенсійну реформу, легалізацію заробітних плат, дерегулювання економіки та удосконалення податкової системи. Усі ці проблеми взаємопов'язані, тому їх потрібно вирішувати одночасно шляхом провадження відповідних змін.

Література

1. Офіцій сайт Пенсійного фонду України. Електронний режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/index>
2. Руденко В. Неполный пенсион: почему негосударственные пенсионные фонды не смогут обеспечить украинцам достойную старость / В. Руденко // Контракты. — №45. — 2010. — С. 24—26.

Камінська М.С.

«Фінанси та кредит», 4 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник — к.е.н., доцент Жибер Т.В.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ